Κυριακή Τελώνου καὶ Φαρισαίου (Λουκ. ιη΄ 10-14)
28 Ἰανουαρίου 2007

Σήμερα ἀνοίγει τὸ Τριώδιο, ἡ περίοδος αὐτὴ μέχρι τὸ μεγάλο Σάββατο τὸ πρωΐ, ποὺ χαρακτηρίζεται ὡς περίοδος μετανοίας καὶ προσευχῆς. Καὶ σήμερα ἀκριβῶς, ἡ Ἐκκλησία μᾶς προβάλλει τὴν γνωστὴ πραβολὴ τοῦ Τελώνου καὶ τοῦ Φαρισαίου, ποὺ προσέρχονται στὸ Ναὸ γιὰ νὰ προσευχηθοῦν.

Πέρσι σ᾽ αὐτὴ τὴν Κυριακὴ εἴχαμε μιλήσει γιὰ τὸν ἄκρατο ἐγωϊσμὸ τοῦ Φαρισαίου, ποὺ ἦταν ἡ καταδίκη του καὶ γιὰ τὴν ἄκρα ταπείνωση τοῦ Τελώνου, ποὺ ἦταν καὶ ἡ ἀθώωσή του.

Σήμερα ὁ λόγος μας θὰ ὁδηγηθεῖ στὸ χῶρο τῆς προσυεχῆς, καὶ στὸν τρόπο ποὺ πρέπει νὰ γίνεται, γιὰ νὰ μὴν μετατρέπεται ἀπὸ εὐλογία καὶ συγχώρηση σὲ καταδίκη.

Ἂν ξεκινήσουμε ἀπὸ τὸ τὶ πρέπει νὰ ἔχει ἡ προσευχή μας, θὰ λέγαμε ὅτι εἶναι ἀνάγκη ν᾽ ἀπεγκλωβιστεῖ ἀπὸ τὸν ἐγωϊσμό μας. Νὰ πετάξει μακριὰ τὸ βαρὺ καὶ ἀνώφελο φορτίο της. Τότε ξεκαθαρίζουμε πὼς ἐμεῖς δὲν εἴμαστε οἱ καλύτεροι ἀπὸ τοὺς ἄλλους, μήτε οἱ ἁγιότεροι, μὰ ἴσιοι μ᾽ αὐτοὺς, ἴσως δὲ καὶ χειρότεροι.

Πρὸ πάντων ὅμως νὰ καταλάβουμε πὼς εἴμαστε ἀδελφοὶ μὲ τοὺς ἄλλους, ποὺ μᾶς συνδέει ὁ δεσμὸ τῆς ἀγάπης. Μονάχα μέσα ἀπὸ τὴν κοινωνία τῆς ἀγάπης, μπορεῖ νὰ γεννηθεῖ καὶ νὰ ὑπάρξει μιὰ γνήσια προσευχή. Καὶ ὁ καθένας, ποὺ εἶναι μονιασμένος μὲ τοὺς ἄλλους, μπορεῖ νὰ προσευχηθεῖ στὸ Θεό.

Τὸ εἶπε ἄλλωστε ὁ ἴδιος ὁ Χριστός. Ἂν προσέλθεις στὸ Ναὸ γιὰ νὰ προσευχηθεῖς καὶ ἐκεῖ θυμηθεῖς πὼς κάποιος συνάνθρωπός σου ἔχει κάτι κατὰ σοῦ, τότε ν᾽ ἀφήσεις τὴν προσευχή σου καὶ νὰ πορευτεῖς νὰ συμφιλιωθεῖς μ᾽ αὐτὸν καὶ ὕστερα νὰ ἔλθεις νὰ προσευχηθεῖς.

Ὅπως ἀντιλαμβανόμαστε ἡ προσευχὴ εἶναι ἔκφραση ἀγάπης πρὸς τὸ Θεὸ καὶ προέρχεται ἀπὸ τὴν ἀγαπητικὴ σχέση μας μὲ τοὺς ἄλλους συνανθρώπους μας. Εἰδεμή, ἐκεῖ ποὺ γεννιέται ἕνα ἐγωϊστικὸ «εὐχαριστῶ» πρὸς τὸ Θεό, ἐκεῖ ἀναμένεται μιὰ καταδίκη.

Ὥστε ἡ προσευχὴ δὲν μπορεῖ νὰ εἶναι χῶρος ἐπαίνου τοῦ ἑαυτοῦ μας μπροστὰ στὸ Θεό, μήτε ἀπαξίωση τῶν ἄλλων. Γιατὶ προπάντων εἶναι ἡ γνώση τῆς ἄσχημης

καταστάσεώς μας καὶ τῆς ἀδυναμίας μας. Εἶναι αὐτογνωσία, γι᾽ αὐτὸ ἄλλωστε καὶ ζητοῦμε τὸ ἔλεος τοῦ Θεοῦ.

Ἀρχιμ. Ν.Π.